

INFORMACJA
O UPRAWNIENIACH WYBORCÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH, WYBORCÓW
PODLEGAJĄCYCH W DNIU GŁOSOWANIA OBOWIĄZKOWEJ
KWARANTANNIE, IZOLACJI I IZOLACJI
W WARUNKACH DOMOWYCH ORAZ WYBORCÓW, KTÓRZY NAJPÓŹNIEJ
W DNIU GŁOSOWANIA KOŃCZĄ 60 LAT

Komisarze Wyborczy we Wrocławiu informują o uprawnieniach wyborców niepełnosprawnych, wyborców podlegających obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych oraz wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277, 2418 oraz z 2023 r. poz. 497).

I. Prawo do uzyskiwania informacji o wyborach uzupełniających do rad gmin/miast

Wyborca niepełnosprawny wpisany do rejestru wyborców na terenie miasta/gminy, w której przeprowadzane są wybory uzupełniające ma prawo do uzyskiwania informacji o:

- 1) właściwym dla siebie obwodzie głosowania;
- 2) terminie wyborów oraz godzinach głosowania;
- 3) komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach;
- 4) warunkach oraz formach głosowania.

Informacje te są przekazywane wyborcy niepełnosprawnemu, na jego wniosek, przez Wójta/Burmistrza/Prezydenta lub upoważnionego przez niego pracownika Urzędu Miasta/Gminy w godzinach pracy urzędu telefonicznie lub w drukowanych materiałach informacyjnych, w tym w formie elektronicznej. We wniosku wyborca podaje nazwisko, imię (imiona) oraz adres stałego zamieszkania.

Informacje, o których mowa wyżej, są także dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej miasta/gminy oraz podawane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie miasta/gminy.

II. Prawo do głosowania korespondencyjnego

Głosować korespondencyjnie mogą wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia

27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173, 240), w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego o:

- 1) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2022 poz. 504, 1504, 2461);
  - 2) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1;
  - 3) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt 1;
  - 4) zaliczeniu do I grupy inwalidów;
  - 5) zaliczeniu do II grupy inwalidów;
- a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

Głosować korespondencyjnie mogą również wyborcy:

- 1) podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych;
- 2) którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat

Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien być zgłoszony przez wyborcę właściwemu Komisarzowi Wyborczemu we Wrocławiu **do 15. dnia przed dniem wyborów** z wyjątkiem wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, który zgłasza zamiar głosowania korespondencyjnego **do 5. dnia przed dniem wyborów**.

Pomocniczy wzór zgłoszenia zamiaru głosowania korespondencyjnego stanowi *załącznik* do informacji.

Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. Zgłoszenie powinno zawierać nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL wyborcy, oświadczenie o wpisaniu tego wyborcy do rejestru wyborców na terenie miasta/gminy, oznaczenie wyborów, których dotyczy zgłoszenie, a także wskazanie adresu na obszarze miasta/gminy, na który ma być wysłany pakiet wyborczy.

Do zgłoszenia należy dołączyć kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności - **kopii nie dołącza się, jeżeli wyborca najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat.** Jeżeli zgłoszenia dokonano ustnie, wyborca odrębnie przekazuje orzeczenie za pośrednictwem Urzędu Miasta/Gminy.

W zgłoszeniu wyborca może zażądać przesłania mu wraz z pakietem wyborczym nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

Wyborca głosujący korespondencyjnie będzie ujęty w spisie wyborców w obwodzie głosowania właściwym dla jego stałego miejsca zamieszkania na obszarze miasta/gminy.

Wyborca, nie później niż 6 dni przed dniem wyborów, otrzymuje z Urzędu Miasta/Gminy za pośrednictwem przedstawiciela Poczty Polskiej pakiet wyborczy. Pakiet wyborczy zostanie doręczony **wyłącznie do rąk własnych** wyborcy, po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość i pisemnym pokwitowaniu odbioru.

Jeżeli wyborca nie może potwierdzić odbioru, doręczający sam stwierdzi datę doręczenia oraz wskaże odbierającego i przyczynę braku jego podpisu.

W przypadku nieobecności wyborcy pod wskazanym adresem doręczający umieści zawiadomienie o terminie powtórnego doręczenia w oddawczej skrzynce pocztowej (skrzynce na listy) lub gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania wyborcy. Termin powtórnego doręczenia nie może być dłuższy niż 1 dzień od dnia pierwszego doręczenia.

Wyborca podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, otrzymuje pakiet wyborczy nie później niż 2 dni przed dniem wyborów.

Pakiet zostanie w takim przypadku doręczony do drzwi mieszkania lub innego lokalu, w którym przebywa wyborca przy zachowaniu środków ochrony osobistej w celu zapobiegania przenoszeniu na inne osoby czynników chorobotwórczych, po stwierdzeniu przez przedstawiciela Poczty Polskiej daty doręczenia pakietu wyborczego oraz wskazaniu wyborcy odbierającego pakiet wyborczy i przyczyny braku podpisu.

W skład pakietu wyborczego przekazywanego wyborcy wchodzi: zaadresowana koperta zwrotna, karta do głosowania, koperta na kartę do głosowania, oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania, instrukcja głosowania korespondencyjnego, nakładka na kartę do głosowania sporządzona w alfabecie Braille'a, jeżeli wyborca zażądał jej przesłania.

Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania.

Po oddaniu głosu, kartę do głosowania należy umieścić w kopercie z napisem „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. **Nie zaklejenie koperty na kartę do głosowania spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.**

Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej do obwodowej komisji wyborczej.

Następnie należy wypełnić oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu, na którym należy:

- 1) **wpisać miejscowość i datę jego sporządzenia,**
- 2) **własnoręcznie podpisać się.**

Oświadczenie wkłada się do koperty zwrotnej (z adresem obwodowej komisji wyborczej). Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.

Kopertę zwrotną zawierającą:

- 1) zaklejoną kopertę z kartą do głosowania;
- 2) podpisane oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu

należy zakleić i przekazać przedstawicielowi Poczty Polskiej.

Przedstawiciel Poczty Polskiej odbierze zamkniętą kopertę zwrotną od wyborcy niepełnosprawnego lub wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, a otrzymał pakiet wyborczy, na podstawie okazanego przez niego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

Odbiór następuje za pokwitowaniem najpóźniej w:

- 1) dniu wyborów, jeżeli wyborca **w momencie doręczenia pakietu wyborczego zgłosił potrzebę jej odbioru**, pod adresem wskazanym przez wyborcę;
- 2) przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów - w placówce Poczty Polskiej usytuowanej na obszarze miasta/gminy (w którym wyborca jest ujęty w rejestrze wyborców);
- 3) trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów w dowolnej placówce Poczty Polskiej.

Wyborca niepełnosprawny oraz wyborca, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat

może, **do czasu zakończenia głosowania**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej. Nie dotyczy to wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych.

Wyborca niepełnosprawny oraz wyborca, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat **przesyła kopertę zwrotną właściwej obwodowej komisji wyborczej której adres znajduje się na kopercie zwrotnej**, z wyjątkiem wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, który kopertę zwrotną przekazuje przedstawicielowi Poczty Polskiej.

Przedstawiciel Poczty Polskiej odbierze zamkniętą kopertę zwrotną od wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2069, 2120). Odbiór następuje najpóźniej w dniu wyborów spod drzwi mieszkania lub innego lokalu, pod adresem doręczenia pakietu wyborczego, z zastosowaniem odpowiednich środków zapobiegawczych bezpieczeństwa i higieny. O zasadach odbioru poinformuje przedstawiciel Poczty Polskiej przekazując pakiet wyborczy.

Głosować korespondencyjnie nie mogą wyborcy umieszczeni w spisach wyborców w obwodach głosowania utworzonych w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych a także wyborcy, którzy udzielili pełnomocnictwa do głosowania.

III. Prawo do głosowania przez pełnomocnika

Wyborcy niepełnosprawni, o których mowa w części II informacji dotyczącej głosowania korespondencyjnego oraz wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, mają prawo do głosowania za pośrednictwem pełnomocnika.

Pełnomocnikiem może być tylko osoba wpisana do rejestru wyborców na terenie miasta/gminy, w której są przeprowadzane wybory.

Pełnomocnikiem nie może być:

- 1) osoba wchodząca w skład komisji obwodowej właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania;
- 2) mąż zaufania;
- 3) obserwator społeczny;
- 4) osoba kandydująca w wyborach.

Pełnomocnictwo można przyjąć:

- 1) tylko od jednej osoby lub
- 2) od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny (ojciec, matka, dziadek, babka, itd.), zstępny (syn, córka, wnuk, wnuczka, itd.), małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.

Pełnomocnictwa udziela się przed Wójtem/Burmistrzem/Prezydentem Miasta/Gminy lub przed innym pracownikiem Urzędu Miasta/Gminy upoważnionym przez Wójta/Burmistrza/Prezydenta do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.

W celu sporządzenia aktu pełnomocnictwa wyborca wpisany do rejestru wyborców **składa wniosek** do Wójta/Burmistrza/Prezydenta. Wniosek należy **złożyć najpóźniej w 9. dniu przed dniem wyborów.**

Wzór wniosku ustalony został przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i stanowi *załącznik* do informacji.

Akt pełnomocnictwa sporządzony przed pierwszym głosowaniem dotyczy również ponownego głosowania, jeżeli będzie ono przeprowadzane. Natomiast wyborca, który nie złożył wniosku o sporządzenie aktu pełnomocnictwa przed pierwszym głosowaniem, może po dniu pierwszego głosowania złożyć wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa, najpóźniej w 9. dniu przed dniem ponownego głosowania.

Do wniosku należy dołączyć:

- 1) pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa — **wzór zgody na przyjęcie pełnomocnictwa** ustalony został przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i stanowi *załącznik* do informacji;
- 2) kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności, **jeżeli wyborca udzielający pełnomocnictwa w dniu głosowania nie będzie miał ukończonych 60 lat.**

Akt pełnomocnictwa jest sporządzany z zasady w miejscu stałego zamieszkania wyborcy na obszarze miasta/gminy, chyba że wyborca we wniosku zwróci się o jego sporządzenie poza miejscem zamieszkania wyborcy na obszarze miasta/gminy.

Wyborca ma prawo cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa. Cofnięcie pełnomocnictwa następuje przez:

- 1) złożenie najpóźniej na 2 dni przed dniem wyborów stosownego oświadczenia Wójtowi/Burmistrzowi/Prezydentowi lub
- 2) doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania.

Wyborca, który udzielił pełnomocnictwa może głosować osobiście w lokalu wyborczym, pod warunkiem, że wcześniej nie oddał głosu jego pełnomocnik. Głosowanie osobiste przez wyborcę powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa.

Głosowania przez pełnomocnika nie przeprowadza się w obwodach głosowania utworzonych w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych.

Pełnomocnictwa do głosowania nie może udzielić osoba, która zgłosiła zamiar głosowania korespondencyjnego.

IV. Informacja o lokalach obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych

Informacja o lokalach obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta/Gminy oraz w podanej do publicznej wiadomości informacji w formie obwieszczeniu o numerach i granicach obwodów głosowania oraz o wyznaczonych siedzibach obwodowych komisji wyborczych, w tym o lokalach dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, a także o możliwości głosowania korespondencyjnego i głosowania przez pełnomocnika na obszarze miasta/gminy, najpóźniej w 30. dniu przed dniem wyborów.

V. Głosowanie w lokalu wyborczym przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a

W lokalu wyborczym wyborca niepełnosprawny może także głosować przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

W dniu wyborów obwodowa komisja wyborcza wraz z kartą do głosowania wyda wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, nakładkę na tę kartę. Po oddaniu głosu wyborca obowiązany jest zwrócić komisji obwodowej nakładkę na kartę.

VI. Korzystanie z pomocy innej osoby w trakcie głosowania w lokalu wyborczym

Wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać w głosowaniu w lokalu wyborczym inna osoba, w tym także niepełnoletnia. Pomoc ta może mieć tylko techniczny charakter; nie może ona polegać na sugerowaniu wyborcy sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie tego wyborcy. Dopuszczalne jest, aby na życzenie wyborcy niepełnosprawnego w pomieszczeniu za zasłoną przebywała osoba udzielająca pomocy. Osobą tą nie może być członek komisji, mąż zaufania ani obserwator społeczny.

Natomiast komisja jest obowiązana, na prośbę wyborcy niepełnosprawnego, do przekazania ustnie treści obwieszczeń wyborczych w zakresie informacji o komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach.

Załącznikiem do niniejszej informacji jest Informacja Komisarza Wyborczego we Wrocławiu o upływie terminów związanych z uprawnieniami wyborców niepełnosprawnych.

**Komisarz Wyborczy
we Wrocławiu II**

/-/ Paulina Dobrosz - Dzierżanowska